

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego w klasie V - Ibramowice Marzena Jamróz 2019/2020 (podstawa prawna artykuł 44 b, ustęp 8 Ustawy o Systemie Oświaty)

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Otrzymuje ją uczeń, którego zasób wiedzy i umiejętności pozwala na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadania o niewielkim stopniu trudności.

Kształcenie literackie i kulturowe

Technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu.

Samodzielnie buduje jedno lub dwuzdaniowe wypowiedzenia na temat lektur.

Względna poprawność językowa i rzeczowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu przez ucznia analizowanego zagadnienia.

Błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne popełniane w wypowiedziach pisemnych nie przekreślają wartości pracy i wysiłku, jaki uczeń włożył w ich napisanie.

Fleksja i składnia

Rozróżnia części mowy.

Wskazuje podmiot, orzeczenia i określenia.

Odmienia przez przypadki rzeczownik w prostej odmianie.

Odmienia czasownik przez osoby, liczby, czasy, rodzaje.

Odmienia przymiotnik przez przypadki.

Potrafi wskazać zdanie, równoważnik zdania, zdanie pojedyncze, zdanie złożone.

Fonetyka

Dzieli wyraz na głoski, litery i sylaby.

Stara się poprawnie akcentować wyrazy na 2. sylabie od końca.

Ortografia i interpunkcja

Zna podstawowe zasady ortograficzne.

Wstawia przecinek przed powtórzonym spójnikiem.

OCENA DOSTATECZNA

Kształcenie literackie i językowe

W wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnej budowy zdań, precyzyjnego stosowania poznanego słownictwa i ortografii.

W miarę samodzielnie potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V -gratulacje, plan odtwórczy ramowy i szczegółowy, instrukcja, opis krajobrazu lub dzieła sztuki.

Opanował technikę poprawnego czytania i doskonalą ją pod względem dykcji, intonacji, akcentowania.

Zna treść lektur, umie opowiedzieć najważniejsze wydarzenia.

Poprawia błędy wskazane przez nauczyciela przy pomocy słownika ortograficznego.

Wskazuje elementy świata przedstawionego w utworze (miejsce i czas akcji, bohaterów, wydarzenia). Odróżnia zdarzenia i postacie fantastyczne od realistycznych w poznanych utworach.

W utworze lirycznym wskazuje epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast.

W miarę samodzielnie posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV – opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog, list, karta pocztowa, zaproszenie, życzenia, odmowa, przeprosiny, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie, podziękowanie, notatka w postaci schematu.

Fleksja i składnia

Tworzy bezokoliczniki od czasowników w formie osobowej i odwrotnie.

Określa formę fleksyjną rzeczowników.

Odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki.

Rozpoznaje rzeczownik w roli podmiotu.

Rozpoznaje czasownik w roli orzeczenia.

Łączy przymiotnik z rzeczownikiem i odmienia przez przypadki.

Rozpoznaje w zdaniu liczebnik.

Rozróżnia zdanie i równoważnik zdania.

Podaje przykłady typów zdań.

Łączy w zespoły składniowe wyrazy tworzące zdanie.

Wpisuje zdanie w podany wykres (prostsze przykłady).

Z podanych zdań pojedynczych tworzy zdanie złożone

Fonetyka

Odróżnia samogłoski od spółgłosek.

Rozróżnia rodzaje głosek.

Dzieli wyraz na sylaby.

Poprawnie akcentuje wyrazy na 2. sylabie od końca.

Ortografia i interpunkcja

Poprawnie zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem (bez wyjątków).

Poprawnie zapisuje liczebniki.

OCENA DOBRA

Kształcenie literackie i językowe

Czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania.

Dobrze zna treści lektur, wykorzystuje konteksty niezbędne do ich interpretacji.

Jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowo - stylistyczne, logiczne i ortograficzne.

Samodzielnie poprawia błędy wskazane przez nauczyciela.

Potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie V – gratulacje, plan odtwórczy ramowy i szczegółowy, instrukcja, opis krajobrazu lub dzieła sztuki.

W wypowiedziach próbuje oceniać i wartościować problemy, zjawiska dotyczące języka, literatury oraz kultury.

Nazywa cechy gatunkowe mitu i bajki.

Poprawnie sporządza plan ramowy i szczegółowy fragmentów lektury.

Poprawnie posługuje się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV

.opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog, list, karta pocztowa, zaproszenie, życzenia, odmowa, przeprosiny, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie, podziękowanie, notatka w postaci schematu.

Fleksja i składnia

Określa formę gramatyczną czasowników.

Stosuje w zdaniu czasownik w formie osobowej i nieosobowej.

Poprawnie odmienia czasownik typu: umiem, rozumiem, idę.

Uzasadnia pisownię rzeczownika, odwołując się do odmiany.

W zdaniu wskazuje przyimki i wyrażenia przyimkowe, określa ich rolę.

Tworzy przysłówki od przymiotników, stosuje je w zdaniach i określa ich rolę.

Określa formę gramatyczną przymiotnika z rzeczownikiem.

Określa przypadek liczebnika i rzeczownika.

Zastępuje słowem liczebniki podane cyfrą i odwrotnie.

Stosuje w zdaniu liczebnik zbiorowy w odpowiednim przypadku.

Przekształca zdanie na równoważnik zdania i odwrotnie.
Przedstawia za pomocą wykresu budowę zdania pojedynczego rozwiniętego (na łatwych przykładach).

Rozpoznaje i nazywa określenia rzeczownika i czasownika w zdaniu.

Przekształca zdanie pojedyncze na złożone i odwrotnie.

Układa zdanie złożone współrzędnie i podrzędnie.

Fonetyka

Określa cechy głoski.

Poprawnie akcentuje wyrazy na 3. i 4. sylabie od końca.

Ortografia i interpunkcja

Stara się poprawnie zapisywać wyrazy z „i”, „j” po spółgłoskach i samogłoskach. Poprawnie zapisuje części -bym, -byś, -by (w czasownikach)

Prawidłowo zapisuje „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej.

Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności.

Zazwyczaj aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.

Bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim.

Wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

Kształcenie literackie i językowe

Wykazuje się bardzo dobrą znajomością wszystkich lektur programowych.

Wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistycznym – językowym, ortograficznym, merytorycznym i logicznym.

Doskonale potrafi posługiwać się formami wypowiedzi poznanymi w klasie IV (opowiadanie twórcze i odtwórcze, opis wyglądu przedmiotu i postaci, dialog, list, kartka pocztowa, zaproszenie, życzenia, odmowa, przeprosiny, powitanie, przepis, ogłoszenie, zawiadomienie, podziękowanie, pamiętnik, notatka w postaci schematu) i w klasie V (gratulacje, plan odtwórczy ramowy i szczegółowy, instrukcja, opis krajobrazu lub dzieła sztuki)

Zachowuje trójdzielną kompozycję opowiadania.

Dbą o prawidłowy układ graficzny wypowiedzi pisemnej – akapity.

Redaguje opowiadanie z dialogiem.

Redaguje twórcze opowiadanie z cechami charakterystycznymi dla mitu.

Objaśnia morał wypływający z bajki.

Wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu.

Samodzielnie sporządza plan odtwórczy (ramowy i szczegółowy) tekstu literackiego i kompozycyjny własnej wypowiedzi.

Nazywa cechy bohatera i przywołuje czyny, zachowania, które o tym świadczą.

Potrafi nazywać stany psychiczne i ich przejawy.

Ma bogaty zasób słownictwa i umiejętnie się nim posługuje.

Samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem ortograficznym, języka polskiego i wyrazów bliskoznacznych.

Analizuje utwór poetycki, wskazując elementy poznane w klasie IV (epitety, porównania, wyrazy dźwiękonaśladowcze, uosobienia, kontrast, wersy, rymy, osobę mówiącą w wierszu) i w V (przenośnia, wątek, wiersz nierymowany).

Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji.

Fleksja i składnia

Biegłe rozróżnia części mowy poznane w klasie IV i V.

Łączy przymiotnik z rzeczownikiem, odmienia i określa przypadek, liczbę i rodzaj.

Określa rolę przyimków w zdaniu.

Podaje poprawne formy liczebników.
Klasyfikuje rodzaje wypowiedzi, podaje ich przykłady.
Nazywa części zdania, wskazuje sposób ich wyrażenia. Buduje zdania złożone podrzędnie i współrzędnie.
Układa zdanie pojedyncze rozwinięte według podanego wzoru (trudniejsze przykłady).

Fonetyka

Omawia zależność brzmienia głosu od ruchów i pozycji narządów mowy.
Podaje wszystkie zasady akcentowania wyrazów w języku polskim omawiane na lekcjach.

Ortografia i interpunkcja

Poprawnie zapisuje wyrazy z „i”, „j” po spółgłoskach. Prawidłowo stosuje przecinki w zdaniu złożonym.

OCENA CELUJĄCA

Wiedza ucznia znacznie wykracza poza obowiązujący program nauczania.
Doskonale opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej.
Samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności.
Czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej.
Posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie. Aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.
Tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.
Wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe.
Odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów.
Współpracuje w zespole, podejmuje działania mające na celu sprawną realizację zadań.
Wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.
Interpretuje głosowo utwory poetyckie.
Przygotowuje adaptację sceniczną.
Przygotowuje i prezentuje portfolio lub prezentację multimedialną.
Posiada umiejętności z zakresu nauki o języku wyższe niż przewidywane w programie nauczania klasy V.

LEKTURY Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

Ferenc Molnár, „Chłopcy z Placu Broni”
Henryk Sienkiewicz, „W pustyni i w puszczy”
Bolesław Prus, „Katarzynka”
Ignacy Krasicki wybrane bajki
Adam Mickiewicz, „Pan Tadeusz” (fragmenty: opis burzy, zwyczaje i obyczaje: tańczenie poloneza, powrót z lasu, gotowanie bigosu)
Wybrane mity greckie, w tym mit o powstaniu świata oraz mity o Prometeuszu, Syzyfie, Demeter i Korze, Heraklesie
Biblia: stworzenie świata i człowieka, przypowieść o miłosiernym Samarytaninie

LEKTURA UZUPEŁNIAJĄCA

J.K. Rowling; „Harry Potter i Komnata Tajemnic”
Frances Hodgson Burnett: „Tajemniczy ogród”

Wybór innych tekstów kultury

♦ filmy:

Shrek (reż. Andrew Adamson, 2001),
Tajemniczy ogród (reż. Agnieszka Holland,

♦ przedstawienia teatralne:

Katarynka – listopad

Tajemniczy ogród październik

Chłopcy z Placu Broni

Opracowała:
mgr Marzena Jamróz

